

NOTAT Arbejdsmiljø på arbejdspladser, hvor der ikke er nok personale til arbejdsopgaverne

I perioden 14. maj til 9. juni 2023 har DSR Analyse gennemført en arbejdsmiljøundersøgelse (SATH 2023) blandt 8.000 beskæftigede medlemmer af Dansk Sygeplejeråd. 42% af de inviterede deltog i undersøgelsen. Dette notat præsenterer resultater om sygeplejersker, der angiver at de er for få til arbejdsopgaverne i forhold til dem, der ikke er for få og som udfører klinisk sygepleje med daglig patient-/borgerkontakt.

Karakteristika for sygeplejersker, der seneste måned var for få til opgaverne

75% af sygeplejerskerne, der udfører klinisk sygepleje med daglig patientkontakt angiver, at de inden for den seneste måned har oplevet, at de var for få ansatte på arbejde til at varetage arbejdsopgaverne. De 75% fordeler sig på: 52% vurderer der alene er for få sygeplejersker, 7% vurderer der alene er for få andre faggrupper og 16%, at der både er for få sygeplejersker og andre faggrupper.

Der er set på sammenhængen mellem at svare ja til spørgsmålet "Har du inden for den seneste måned oplevet, at I har været for få ansatte på arbejde til at varetage arbejdsopgaverne?" og det psykiske arbejdsmiljø. Det er vigtigt at bemærke, at disse sammenhænge ikke er kausale sammenhænge.

Tabel 1 viser udvalgte forskelle i det oplevede psykiske arbejdsmiljø mellem sygeplejersker, der har oplevet at mangle kollegaer til opgaverne i forhold til dem, der ikke har oplevet det den seneste måned. Sygeplejersker, der oplever at de er for få til opgaverne oplever i markant højere grad følgende:

- At være udrændte pga. arbejdet
- At have søgt andet arbejde
- At der er forhold i deres arbejdsliv, som gør det vanskeligt ved at blive til pensionsalderen
- At måtte anvende medicin for at klare arbejdsdagen
- Et så højt arbejdstempo, at det påvirker kvaliteten af deres arbejde
- At arbejdet tager så meget energi, at det går ud over deres privatliv
- At arbejde i vagter og arbejde fuld tid

Og sygeplejersker, der oplever, at de har været for få til opgaverne, oplever sjældnere:

- At have en videreuddannelse
- At kunne udføre arbejdet i en kvalitet, der er tilfredsstillende
- At have tilstrækkelig tid til at overlevere viden om arbejdsopgaverne til kollegaer fx ved vagtskifte

Table 1. Characteristics for nurses who are employed at workplaces with a shortage of staff

	Ansæt et sted med for få ansatte til opgaverne	Øvrige
Anciennitet *	16,4 år	20,4 år
Alder *	44,3 år	47,4 år
Andel med videreuddannelse *	44%	47%
Andel der i høj eller meget høj grad kan udføre arbejdet i en kvalitet, de er tilfredse med? *	41%	78%
Andel der i høj/meget høj grad føler sig udrændt pga. arbejdet *	21%	8%
Andel der hele tiden eller ofte har følt sig stresset de sidste to uger *	28%	12%
Andel der har haft sygefravær pga. arbejdsrelateret stress inden for de sidste 12 måneder *	15%	9%
Andel der har søgt andet job inden for den seneste måned *	16%	6%
Andel der er helt eller delvist enige i at: "Der er forhold i mit arbejdsliv, der kan gøre det vanskeligt for mig at blive på arbejdsmarkedet frem til pensionsalderen"? *	71%	43%
Andel der regner med at være på deres nuværende arbejdsplads om tre år *	59%	75%
Andel der inden for de sidste 14 dage har anvendt medicin for at kunne klare arbejdsdagen *	32%	8%
Andel der i høj/meget høj grad oplever, at arbejdstempoet så højt, at det påvirker kvaliteten af deres arbejde*	38%	7%
Andel der altid eller ofte kan afholde de pauser, de har brug for i løbet af arbejdsdagen/vagten*	45%	73%
Andel der i høj/meget høj grad oplever, at arbejdet tager så meget af deres energi, at det går ud over privatlivet *	35%	14%
Andel der i høj/meget høj grad oplever, at der er tilstrækkelig tid til overlevering af viden om arbejdsopgaverne til kolleger fx ved vagtskifte *	37%	68%
Andel, der har vagter (arbejder aften, nat og/el. weekend/søgnehelldage) *	66%	43%
Andel på fuld tid *	46%	39%
Antal	1574	524

Anm: Sygeplejersker der udfører klinisk arbejde med daglig pt/borgerkontakt. * står for en signifikant forskel, da $p < 0,05$. Data er vægtet.
 Kilde: SATH 2023, DSR Analyse

Metode

Resultaterne er baseret på svar fra en spørgeskemaundersøgelse om sygeplejerskers arbejdsmiljø, helbred og trivsel (SATH). Undersøgelsen er gennemført i maj-juni 2023, hvor 8.000 tilfældigt udvalgte beskæftigede medlemmer af Dansk Sygeplejeråd blev inviteret. 42% besvarede undersøgelsen. Respondenterne er lovet fortrolighed og efter dataindsamlingen er besvarelsene anonymiseret således at der ikke findes hverken navne, adresser, mails eller medlemsnummer som kan kobles til de enkelte besvarelser.

Spørgeskemaet udgøres af et udvalg af validerede spørgsmål fra "Virksomhedsskemaet" udviklet og testet af Det Nationale forskningscenter for Arbejdsmiljø (herefter NFA). Derudover er der tilføjet nogle specifikke spørgsmål om arbejdsvilkår såsom vagtbelastning og sygeplejerskerne arbejdsområde.

Respondenterne kunne i undersøgelsen gå videre til næste spørgsmål uden at besvare svarende til opsætningen i "Virksomhedsskemaet". Det betyder, antallet af besvarelser varierer fra spørgsmål til spørgsmål.

En bortfaldsanalyse viser mindre skævheder i bortfaldet. Der er udarbejdet en vægt, som tager højde for de mindre skævheder i forhold til alder, geografi, TR-status, sektor og anciennitet. Alle resultater er vægтет. Analyserne er endvidere baseret på gennemførte og ufuldstændige besvarelser.